

Govor guvernera na konferenciji “Inicijativa za sprovođenje drugog stuba regulatornog okvira Bazel-a: ICAAP/SREP i praktični primeri”

Vaša ekscelencijo , ambasador Viets,

Poštovani g. Macbeth,

Poštovani g.Christiansen (Tod Kristiansen),

Uvaženi gosti ,

Dame i gospodo ,

Imam posebno zadovoljstvo da vam poželim dobrodošlicu na *Konferenciji o sprovođenju drugog stepena regulatornog okvira Bazela*, koji smo organizovali u saradnji sa GIZ.

U ime Saveznog ministarstva Republike Nemačke za ekonomsku saradnju i razvoj, GIZ je bez sumnje jedan od najvećih pristalica jačanja kapaciteta Centralne banke Republike Kosova (CBK). Ovom prilikom, želim da izrazim posebnu zahvalnost za osoblje , kao i za angažovane partnere GIZ -a.

Počašćeni smo prisustvom eksperta bankarskog nadzora koji dolaze iz Evropske centralne banke i raznih nadležnih institucija u zemljama Evropske unije. Takođe, bi želeo da izrazim zahvalnost predstavnicima centralnih banaka regiona , koji učestvuju na ovoj konferenciji.

Ovaj projekat je nastavak tekuće institucionalne podrške koje CBK je dobila od međunarodnih donatora , kao što su SAD i zemlje EU , u ovom slučaju Nemačka.

Organizacija ove konferencije ima za cilj da pruži okrugli sto , koji će pomoći u približavanju međunarodnim standardima regulacije bankarskog sektora u pogledu adekvatnosti kapitala u srazmeri sa profila rizika, sa fokusom na procene od strane banaka i preispitivanju od strane nadzornog organa.

U savremenim uslovima i ekonomskim i finansijskim prilikama u svetu, usvajanje ovih standarda postaje neizbežan za bilo koju zemlju. Za zemlje našeg regiona, kroz postizanje ovih standarda, ne samo što će podržati održiv razvoj bankarskog sektora, ali će se ispuniti jedan veoma važan paket kriterijuma potrebnih u procesu integracije u Evropskoj uniji.

Centralna banka od njenog osnivanja, u oblasti bankarske supervizije je orijentisana ka standardima i najboljim međunarodnim praksama. Početak funkcionisanja CBK odgovara sa periodom kada su druge bivše socijalističke zemlje Evrope uspele da normalizuju stanje u njihovim bankarskim sektorima, nakon procesa tranzicije, tokom kojeg ustupci na početku ovog procesa, su učinili da tranzicija bude duga i naporna. Laki kriterijumi licenciranja za lokalne finansijske institucije, kašnjenja za dozvolu ulaska stranih banka, kao i nedostatak odgovarajućeg institucionalnog kapaciteta, uključujući nedostatke regulatornih i nadzornih kapaciteta centralnih banka, bili su jedan od među glavnim uzrocima problem sa kojima su se suočili bankarski sektori ovih zemalja.

Lekcije naučene iz iskustva koje su imale centralne banke zemalja u regionu kao i najboljim međunarodnim praksama je poslužilo kao jak osnov za razvoj CBK i za izgradnju finansijskog sistema, ne nasleđujući nešto iz prethodnog sistema.

Dakle, uz pomoć međunarodnih partnera, CBK je odlučna da razvije svoje poslovanje prateći savremene međunarodne standarde. kroz koje smo uspeli da izradimo moderni finansijski sistem i baziran na principima slobodne tržišne privrede.

Na ovaj način , CBK je postavila osnove finansijskog sistema zasnovanog na privatnom vlasništvu i od samog početka je otvorio vrata za ulazak stranih finansijskih institucija . Zaista, bili su strane finansijske institucije , posebno banke , prve koje su počele sa radom na Kosovu, donoseći savremena iskustva finansijske industrije.

Trenutno, finansijski sistem Kosova karakteriše visok udeo stranog kapitala, gde posebno želim da naglasim bankarski sektor , u kojem oko 90 odsto sredstava sektora se upravlja od banaka u stranom vlasništvu.

CBK u kontinuitetu je pratio politiku licenciranja finansijskih institucija, je napravio kontinuirano poboljšanje regulatornog okvira u skladu sa međunarodnim standardima, a posvećena kontinuiranom razvoju nadzornih kapaciteta, izgrađujući zdrave temelje za razvoj finansijskog sistema na Kosovu. Ovi uspesi došli su do izražaja naročito tokom nedavne globalne finansijske krize, kada finansijski sistem na Kosovu, a posebno bankarski sektor, je uspeo da održi stabilnost i nastavio da podržava makroekonomsku stabilnost zemlje.

Trenutno, bankarski sektor na Kosovu je važan činilac u finansiranju privrede zemlja i uživa veoma dobro finansijsko zdravlje na osnovu svih relevantnih pokazatelja. Kvalitet kreditnog portfolija , koji i ranije je bio prilično u dobrom nivou , tokom 2015 godini obeležio dalji napredak. Na kraju godine, stopa nekvalitetnih kredita smanjena na 6.2 odsto , u poređenju sa 8.3 odsto koliko je bila pre godinu dana . Bankarski sektor takođe nastavlja da ima visok nivo kapitalizacije , sa adekvatnosti pokazatelja kapitala oko 19 odsto , što je znatno više od regulatornog minimuma. Likvidno stanje nastavlja da bude zadovoljavajuće , sa pokazatelj likvidnosti oko 43 odsto , što je znatno više od regulatornog minimuma od 25 odsto.

Međutim, uprkos ovim dostignućima , svesni smo da je dinamika kojom se razvija finansijska industrija na globalnom nivou predstavlja stalne izazove za finansijske regulatore. Stoga, mi smo posvećeni da blisko pratimo dešavanja u oblasti standarda finansijske regulacije. Na ovom pravcu , u trenutni strateški plan CBK , koji sadrži srednjoročne razvojne prioritete , posebna pažnja je posvećena unapređenju regulatornog okvira u skladu sa međunarodnim standardima i pravnim aktima EU. Takođe, je napomenuti da prošle godine, dobili smo veoma značajan doprinos od Evropske centralne banke, koja kroz program saradnje za olakšanje evropske integracije je napravila identifikaciju razvojnih potreba CBK iz različitih oblasti aktivnosti , uključujući i bankarske supervizije i finansijske stabilnosti.

Shodno tome, izgradili smo jednu jasnu putanju da se sledi za dalji razvoj nadzornih ovlašćenja CBK. Koračanje po tom putu će nesumnjivo biti suočen sa različitim izazovima , ali imam poverenja da su dosadašnja dostignuća , posvećenosti i visoki profesionalizam našeg osoblja , zajedno sa kontinuiranu podršku lokalnih i međunarodnih institucija , garantovati uspešno ostvarivanje u cilj.

Kao deo ovog putovanja vidim i održavanje ove konferencije , i želim da naglasim svoju zahvalnost svim učesnicima konferencije, koji svojim prezentacijama i diskusijama će doprineti njenom napretku. Nadam se da ovi događaji , sa širokim učešćem eksperata imaćemo priliku da vidimo češće na Kosovu i u regionu.

Hvala!